

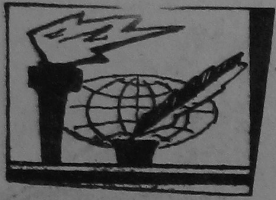

ВА УНІВЕРСИТЭЦЕ — 11 СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЕЙ,

ЗНАЁМЦЕСЯ — НАШЫ ФАКУЛЬТЭТЫ:

ГІСТОРЫКА-ФІЛАЛАГІЧНЫ

Гісторыка-філалагічны факультэт рыхтуе спецыялістаў трох профіляў: гісторыя, руская мова і літаратура, беларуская мова і літаратура. Гэта не толькі настаўнікі сярэдніх спецыяльных і агульнаадукацыйных навучальных устаноў, але і будучыя даследчыкі ў галіне гісторыі і філалогіі, літаратуразнаўства і мовазнаўства.

У калектыве факультэта — вопытныя навукова-педагагічныя кадры, 50 працэнтаў якіх — выкладчыкі з вучонымі ступенямі і званнямі. Сярод іх — заслужаны дзеяч навукі ВССР, доктар філалагічных навук, прафесар У. В. Анічанка, доктар філалагічных навук, прафесар П. У. Сцяцко, заслужаны работнік вышэйшай школы ВССР Д. А. Лявончанка.

На факультэце чытаюцца спецыяльныя курсы, праводзяцца спецыяльныя, ёсць адпаведныя секцыі НДРС. Для ўсіх студэнтаў факультэта прадугледжаны тры асноўныя практыкі: педагагічная (у школах горада і вобласці), вучэбна-вытворчая (археалагічная, архіўная, музейная, фальклорная, дыялекталагічная) і піянерская.

Пры кафедрах беларускай мовы, рускага агульнага і славянскага мовазнаўства п'янная праце аспірантура (вочная і заочная).

Некаторыя выпускнікі гістфіла і аспірантуры працуюць п'янер на кафедрах факультэта. Сярод іх дацэнты, кандыдаты навук М. В. Родчанка, М. А. Малаўка, У. В. Назлоў, Р. М. Казлова, А. А. Парукаў, А. А. Станкевіч, А. А. Рубан, М. І. У. М. Сабаленка, У. І. Коваль, У. Д. Бутухоў і інш.

Для чытання лекцый і спекурсаў на факультэт запрашаюцца буйнейшыя спецыялісты АН БССР і АН СССР, вучоныя вядучыя ВНУ краіны. Сярод іх — акадэмік АН БССР

М. В. Бірыла, член-карэспандэнт АН БССР А. І. Жураўдэнт, дактары навук У. І. Мясленка, З. Ю. Капсыкі, Л. Д. Пабаль, У. А. Палуян, А. В. Міхневіч.

Пры факультэце створаны і дзейнічаюць на грамадскіх пачатках дзве навукова-даследчыя лабараторыі па выкананню рэспубліканскіх дзяржбюджэтных тэм па фальклору беларускага Палесся і беларускай лексікаграфіі. На факультэце ажыццяўляецца штогодні выпуск міжвузаўскіх зборнікаў навуковых работ: «Беларуская літаратура» і «Беларуская мова» (апошняя — пад рэдакцыяй прафесара У. В. Анічанкі).

З 1980 года на факультэце адкрыты археалагічны музей.

Яго дырэктар — выкладчык кафедры гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі У. У. Вагальнік.

Факультэт жыве насычаным грамадскім жыццём. Для тых, хто любіць пазію і спрабуе свае сілы ў літаратуры, адкрыта дарога ў літаб'яднанне «Крыніца».

Факультэт мае наступныя кафедры: гісторыі СССР і ўсеагульнай гісторыі, рускай літаратуры, рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства, беларускай мовы, беларускай літаратуры, англійскай мовы, нямецкай і французскай моў.

Т. ЯЗЭПАВА,
дэкан факультэта, дацэнт.

ЭКАНАМІЧНЫ

На XXVI з'ездзе КПСС вялікая ўвага была ўдзелена далейшаму развіццю эканамічнай навукі, удасканаленню метадаў кіравання эканомікай, больш поўнаму, эфектыўнаму выкарыстанню вытворчага патэнцыялу. Усё гэта значна павышае патрабаванні да якасці падрыхтоўкі будучых эканамістаў.

У нашым універсітэце эканамічны факультэт з'яўляецца самым маладым. Нягледзячы на гэта, за апошнія гады ён ператварыўся ў самы буйны факультэт ГДУ. Больш 2400 эканамістаў з дыпламамі ГДУ

працуюць на прадпрыемствах, у арганізацыях і ведамствах рэспублікі і за яе межамі. Аб якасці падрыхтоўкі маладых спецыялістаў мы атрымліваем добрыя водгукі. Выпускнікі факультэта Л. Я. Аксёнава, Н. В. Жыгальна, А. В. Сасноў, В. А. Трухаў абаранілі дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата эканамічных навук. Рыхтуюць дысертацыі нашы выпускнікі В. В. Кільга, Т. І. Панова, В. С. Каржкоў і іншыя.

Вучэбны працэс на факультэце ажыццяўляюць 51 выкладчык пяці яго кафедр. 26 з іх маюць вучоныя ступені і званні. Акрамя таго, заняты на факультэце вядучыя ішчэ больш 50 выкладчыкаў з кафедр іншых факультэтаў. Сярод занятых на факультэце вы-

кладчыкаў — такія высокакваліфікаваныя спецыялісты, як заслужаныя работнікі вышэйшай школы рэспублікі М. В. Навучыцель, М. М. Маёраў, Я. А. Семянчук, прафесары М. І. Рубцоў, У. Д. Аршчанка, дацэнты Л. А. Салохіна, А. У. Жук, А. І. Іванюк і інш. У апошні час выкладчыкі калектыву фарміруецца пераважна за лік найбольш здольных сваіх выпускнікоў. У будучым маладыя выкладчыкі маюць магчымасць павысіць свой узровень праз універсітэцкую і мэтавую аспірантуру.

Калектыву факультэта падтрымлівае цесная сувязь з прамысловымі прадпрыемствамі горада і вобласці. Створана вучэбна-навукова вытворчае аб'яднанне «ГДУ — лабараторыя НАП Белмясспрома — ВА

«Белзмяльпосуд». У мінулым годзе аб'ём гаспадарчых навуковых даследаванняў дасягнуў 78 тысяч рублёў пры эканамічным эфекце ад укаранення закончаных навуковых распрацовак 236 тысяч рублёў. Актыўны ўдзел у выкананні гэтых работ прымаюць студэнты.

Высокія вынікі ўдзелу нашых студэнтаў у рэспубліканскіх і ўсесаюзных конкурсах студэнцкіх навуковых прац. Так, у гэтым годзе на рэспубліканскім конкурсе 12 работ былі аднесены да першай катэгорыі, 11 — да другой і толькі 2 — да трэцяй.

Студэнты факультэта ўдзельнічаюць у будаўнічым руху, у мастацкай самадзейнасці, займаюцца спортам. Толькі ў мінулым годзе на працу ў час летніх канікул выязджала каля 400 байцоў СВА. Усёго за ўсе гады існавання факультэта байцамі СВА выкананы аб'ём работ на суму больш

5 млн. руб. Лепшыя будаўніцтва былі ўзнагароджаны, а чадвёра пабывалі ў вялікім турэстычным круізе.

Падрыхтоўка спецыялістаў на факультэце вядзецца па дзюх спецыяльнасцях: эканаміка працы і арганізацыя метаізаваанай апрацоўкі эканамічнай інфармацыі. Тых, хто закончыў універсітэт на спецыяльнасці эканоміка працы, будзь працаваць у аддзелах працы і зарплатаў, навуковай арганізацыі працы, у планаво-эканамічных аддзелах прадпрыемстваў, вытворчых аб'яднанняў, міністэрстваў і ведамстваў, навуковых установах, ВНУ і тэхнікумах. Выпускнікі па спецыяльнасці АМАЭІ будць працаваць у інфармацыйна-вылічальных цэнтрах, у аддзелах аўтаматызаваных сістэм кіравання міністэрстваў, ведамстваў, у навукова-даследчых установах, ВНУ, тэхнікумах.

І. ТРАЦЭУСКІ,
дэкан факультэта, дацэнт.

летняя сесія	узел у СКВ, СНД	над курсамі (дыпломнай) работай
узел у адмінпрац	СНДЛ	конкурс
узел у конкурсе работ па грамадскіх навук		
праца над курсамі (дыпломнай) работай		

ФІЗІЧНЫ

Паскарэнне тэмпаў развіцця навукова-тэхнічнага прагрэсу на базе фундаментальных і прыкладных даследаванняў — адна з асноўных задач, вызначаных XXVI з'ездом КПСС на адзінаццатаю пяцігодку.

Сярод фундаментальных навук у першую чаргу неабходна назваць фізіку. На двух першых курсах нашы студэнты набываюць глыбокія веды па матэматыцы і фізіцы, а таксама па дысцыплінах грамадскага цыклу. У канцы другога курса студэнты размяркоўваюцца па спецыялізацыях. Іх на факультэце сем: квантавая электроніка, радыёфізіка, фізічная метралогія, фізіка цвёрдага цела, тэарэтычная фізіка, электроніка геафізіка.

Вынікам мэтанакіраванай работы па ўмацаванню сувязей кафедра нашага факультэта з прамысловымі прадпрыемствамі з'явілася зацвярдзэнне Міністэрствам вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР у кастрычніку 1976 года індывідуальнага вучэбнага плана для фізічнага факультэта ГДУ.

Вучэбна-вываўчы працэс на факультэце вядуць сем кафедр. На іх праце 55 выклад-

чыкаў, 35 з якіх маюць вучоныя ступені і званні. На факультэце выкладае і акадэмік АН БССР В. В. Бокудь. Праграмныя курсы вядуць таксама выкладчыкі з дзясці агульнаўніверсітэцкіх кафедр і кафедраў іншых факультэтаў.

Спецыялізацыя студэнтаў пачынаецца з трэцяга курса. Кафедра аптыкі вядзе яе ў галіне квантавай электронікі. Пры кафедры ёсць лабараторыі аптычных квантавых генератараў, нелінейнай аптыкі, крышталоептыкі, кіравання лазерным промнем, люмінесценцыі і малекулярнай спектраскапіі і інш. Кафедра радыёфізікі рыхтуе спецыялістаў у галіне электрадынамікі СВЧ. Больш яснай падрыхтоўцы спецыялістаў гэтага профілю садзейнічае адкрытая тут галінавая навукова-даследчая лабараторыя «Электрадынаміка складаных сістэм». Адпаведна сваёй назве спецыялізуецца студэнтаў кафедра фізікі цвёрдага цела. У 1980 годзе пры гэтай кафедры адкрыта праблемная навукова-даследчая лабараторыя фізіка-хімічных працэсаў трэння. Тут вядуцца навуковыя даследаванні пры актыўным удзеле студэнтаў. Кафедра тэарэтычнай фізікі ажыццяўляе спецыялізацыю ў галіне тэарэтычнай фізікі. Тут студэнты атрымліваюць не толькі фундаментальныя тэарэтычныя веды, але і сур'ёзныя эксперыментальныя навыкі ў лабараторыях.

Прынятыя за апошні час партый і ўрада паставы па метралогіі і стандартызацыі прадукцыі прадугледжваюць падрыхтоўку спецыялістаў-метралагаў, якія павінны валодаць асновамі фізікі і матэматыкі, спецыяльнымі метадамі фізічных вымярэнняў, метадамі вымярэнняў і апрацоўкі вынікаў. Яны павінны ведаць асновы праектавання вымяральных сістэм, тэхналогію іх вытворчасці, прыцыпы кіравання якасцю прадукцыі і срод-

кі аўтаматызацыі вымярэнняў. Прамысловыя прадпрыемствы з нецярпеннем чакаюць такіх спецыялістаў. Іх рыхтуе самая маладая кафедра факультэта — фізічная метралогія. Фізіку з'яў, якія адбываюцца ў электронных прыборах, і марчымасць прымянення гэтых з'яў для розных мэт навукі і тэхнікі вивучаюць студэнты на спецыялізацыі электроніка.

Пяцігадовая вучоба студэнта заканчваецца абаронай дыпломнай работы. Пераважная большасць гэтых работ выконваецца пры высокай якасці.

З бягучага навуковага года сумесна з геалагічным факультэтам пачалі рыхтаваць спе-

цыялістаў па геафізіцы. Яны будць накіроўвацца ў арганізацыі па пошуку нафты і прыроднага газа на тэрыторыі Беларусі.

Акрамя спецыялізуючыхся на федэр, на факультэце вивучаюць вучэбную і навуковую работ вядуць кафедры агульнай фізікі і вышэйшай матэматыкі.

Выпускнікі нашага факультэта накіроўваюцца на прадпрыемствы радыётэхнічнай электронікай, прыборабудавання АН БССР і навукавыя ўстановы.

У. МАЦЮШКА,
дэкан факультэта, дацэнт.

Вучэбныя лабараторыі ўніверсітэта пастаянна пашырваюцца навішымі прыборамі, якія дапамагаюць студэнтам абараняць спецыяльнасці.

НА ЗДЫМКУ: будць фізікі на лабараторных занятках.

Фота К. Дамітарава

ВЫБІРАЙ ДЛЯ СЯБЕ ЛЮБУЮ!

ЗНАЁМЦЕСЯ — НАШЫ ФАКУЛЬТЭТЫ:

МАТЭМАТЫЧНЫ

Ажыццяўляючы гістарычны рашэнні XXVI з'езду КПСС, выконваючы пастанову ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР «Аб далейшым развіцці вышэйшай школы і павышэнні якасці падрыхтоўкі спецыялістаў», доктарат, партбюро, прафбюро, бюро камсамольскай арганізацыі матэматычнага факультэта пастаянна клапацяцца аб палепшэнні вучэбна-выхаваўчага працэсу, фарміраванні ў будучых спецыялістаў актыўнай грамадскай пазіцыі, выпрацоўкі ў іх якасцей умелага кіравніка вы-

творчасці. Вучэбны працэс на факультэце ажыццяўляюць 53 выкладчыкі, з іх — член-карэспандэнт АН БССР, 2 доктары навук, прафесары, 21 кандыдат навук, дацэнт. За час свайго існавання матфак падрыхтаваў сотні высокакваліфікаваных спецыялістаў, якія выдатна працуюць у вытворчых і педагогічных калектывах. Нам прыемна, што ўсёды, дзе знаходзяцца нашы былыя студэнты, яны з гонарам трымаюць марку роднага факультэта буйнейшай ВНУ беларускага Палесся.

Сёння практычна няма такой галіны ў сацыялістычнай вытворчасці, дзе б не прымянялася матэматыка. Значэнне гэтай навуки неперацэннае ў біялогіі, хіміі, псіхалогіі, эканоміцы, геалогіі, лінгвістыцы, фізіцы. З дапамогай матэматычных метадаў і вылічальных машын раздзяляюцца канструкцыі траекторый палётаў касмічных

караблёў, атамныя рэактары, будова хімічных рэчываў і г. д.

Матэматычным апаратам для рашэння многіх задач з'яўляюцца алгебра, тэорыя функцый, тэорыя верагоднасці, матэматычная логіка, тэорыя дыферэнцыяльных ураўненняў, функцыянальны аналіз.

Пачынаючы з 1978 года, падрыхтоўка спецыялістаў на матэматычным факультэце вядзецца па дзвюх спецыяльнасцях: матэматыка і прыкладная матэматыка. Вучэбны план факультэта прадугледжвае вывучэнне грамадскіх навук, вялікага пэўку матэматычных і фізічных дысцыплін і адну з наступных спецыялізацый: па спецыяльнасці «матэматыка» — алгебра і тэорыя лічбав, дыферэнцыяльныя ураўненні і іх прыкладанні, тэорыя функцый, тэорыя верагоднасці і матэматычная статыстыка; па спецыяльнасці «прыкладная матэматыка» — матэматычнае забеспячэнне ЭВМ, прымяненне сродкаў вылічальнай тэхнікі. Вучэбны план складзены такім чынам, што за першыя два гады сту-

дэнты атрымліваюць агульную фундаментальную падрыхтоўку, а з трэцяга курса размяркоўваюцца па кафедрах для больш поўнага і паглыбленага вывучэння адной са спецыялізацый.

Выпускнікі факультэта накіроўваюцца на работу выкладчыкамі ВНУ, тэхнікумаў, сярэдніх школ, ПТВ, інжынерна-праграмістамі галіновых навукова-даследчых інстытутаў, вылічальных цэнтраў, прамысловых прадпрыемстваў рэспублікі.

На факультэце існуюць наступныя кафедры: алгебры і геаметрыі, матэматычных праблем кіравання, дыферэнцыяльных ураўненняў, вылічальнай матэматыкі і праграмавання, тэорыі функцый і функцыянальнага аналізу, матэматычнага аналізу, тэорыі верагоднасці і матэматычнай статыстыкі.

Прафесарска - выкладчыкі састаў факультэта зацікаўлены, каб на матфак паступала здольная, таленавітая моладзь. З гэтай мэтай праводзіцца абласная матэматычная алімпіада.

Гэта дазваляе выявіць сярод выпускнікоў школ тых работнікаў, якія да сапраўднаму цікавяцца матэматыкай. Будучымі абітурыентам карысна будзе пазнаёміцца з дапаможнікамі нашых выкладчыкаў А. Н. Бекаровіча і М. В. Сельміна «Падрыхтоўка вучняў сярэдніх школ да задачы ўступных экзамэнаў у ГДУ па матэматыцы».

Студэнты нашага факультэта прымаюць актыўны ўдзел у навукова-даследчай рабоце. Іх даследаванні дасягаюцца на рэспубліканскай, ўсесаюзнай конкурсы, дзе неаднаразова адзначаліся высокімі нагородамі і прэміямі.

На нашым факультэце створаны ўсе ўмовы для падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў. Тыя, хто жадае больш блізка пазнаёміцца з матфакам, могуць зрабіць гэта ў «Дні матэматычнага факультэта», якія праводзяцца штогод у першай дэкадзе красавіка.

У. ФІЛІПЧОУ,
дэкан факультэта,
дацэнт.

ГЕАЛАГІЧНЫ

Геалогія з'яўляецца навукай аб будове і гісторыі зямной кары і нашай планеты ў цэлым. Людзі, якія набываюць прафесію геолога, вырашаюць задачы народнай гаспадаркі, звязаныя з комплексным выкарыстаннем прыродных рэсурсаў, выяўленнем і распрацоўкай новых месцаўнараджэння карысных выкапняў і забеспячэннем сыравінай нашай прамысловасці.

Геалогічны факультэт ГДУ рытуе кадры па спецыяльнасці «Гідрагеалогія і інжынерная геалогія» са спецыялізацыямі па гідрагеалогіі і інжынернай геалогіі, геалагічнай здымцы, пашукаў і разведцы месцаўнараджэння карысных выкапняў. Факультэт праводзіць падрых-

тоўку па геолога-геафізічных дысцыплінах студэнтаў фізічнага факультэта, якія спецыялізуюцца па геафізіцы. Форма навучання — толькі даённая.

Усе студэнты атрымліваюць агульнаадукацыйную падрыхтоўку па грамадскіх навук, матэматыцы, фізіцы, хіміі, замежнай мове і інш. Адначасова яны вывучаюць асноўныя геалагічныя дысцыпліны — агульную геалогію, гістарычную геалогію, геалогію СССР, гідрагеатанне, гідрагеалогію, гідрагеалогію СССР, інжынерную геалогію, інжынерную геалогію СССР, мінералогію, петраграфію, геохімію, крышталеграфію, геофізіку, мералазнаўства, карысныя выкапні, дынаміку падземных вод і г. д.

На факультэце дзейнічаюць 23 лабараторыі і кабінеты, мінералагічны музей. Вучэбны працэс ажыццяўляюць 2 доктары геолога-мінералагічных навук, прафесары, 14 кандыдатаў навук, дацэнтаў, 7 выкладчыкаў.

У вучэбнай рабоце таксама прымаюць удзел 13 супрацоўнікаў навукова-даследчага сек-

тара, галіновай лабараторыі і сейсмалагічнага пункта.

Тыя, хто заканавае наш факультэт, з'яўляюцца геологамі шырокага профілю і вырашаюць задачы, звязаныя з геолога-пашукавымі работамі па выяўленню месцаўнараджэння прэсных піўчывых і прамысловых вод, разведцы месцаўнараджэння руд і будаўнічых матэрыялаў, геалагічнай здымцы, водазабеспячэннем населеных пунктаў, вывучэннем мінеральных лекавых і прамысловых вод, рэжымнымі назіраннямі за воданоснымі гарызонтамі і дзеючым водазаборам, змяненямі пад уздзеяннем гаспадарчай дзейнасці чалавека (буйнае інжынернае будаўніцтва, распрацоўка месцаўнараджэння, пракладка дарог, мастоў, меліярацыйных работ і г. д.), даюць заключэнні для абгрунтавання праектаў і ўзвядзення розных збудаванняў.

Шлях на геалагічны факультэт праходзіць праз падрыхтоўчае аддзяленне, школу «Юнага геолога» або проста па сцяжыцыце рамантыкі, развітай кітлікам, назіранням, расказам геологаў. Студэнты факультэта пасля 1 і 2 курса праходзяць вучэбную, 3 і 4 — вытворчую практыку працягласцю 2—3 месяцы. Вучэб-

ныя практыкі праводзяцца на тэрыторыі Беларусі і Украіны, вытворчыя — у Беларусі, Каралі, Горкаўскай, Ульянаўскай і Валгаградскай абласцях, Кіргіскай ССР, Чыцінскай і Іркуцкай абласцях, на Камчатцы, Чукоццы, Сахаліне, у іншых раёнах нашай краіны.

Вучоба на факультэце базіруецца на грунтоўнай падрыхтоўцы па матэматыцы і фізіцы. Памылковая шырока распаўсюджаная думка аб тым, што геологу не патрэбна ведаць фізіку і матэматыку. Вывучэнне спецкурсаў па дынаміцы падземных вод, інжынернай і гідрагеалагічных разліках, мадэляванню гідрагеалагічных працэсаў заснавана на глыбокім веданні дыферэнцыяльнай і інтэгральнага вылічэнняў, а апрацоўка матэрыялаў даследаванняў патрабуе прымянення статыстычных метадаў матэматыкі. Павышэнне вытворчасці працы і палепшэнне якасці геалагічных работ праклім шлях шырокаму ўкараненню ў геалогію геафізічных метадаў даследаванняў, якія патрабуюць добрага ведання фізікі. Вывучэнне розных геалагічных ўзр'яў, утварэння парод, мінералаў, карысных выкапняў засноўваецца на дзярэнні фізіка-хімічных працэсаў і патрабуе ведаў фізікі і хіміі.

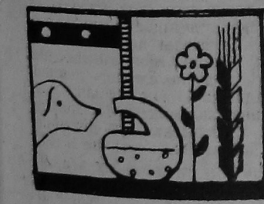
Спецыяльнасць геолога не толькі рамантычная, але і заўсёды абсалютна чыстая. Раней геолога ўяўлялі толькі з геалагічным малатком, цыпер жа на яго ўзбраенні — навішняя геафізічныя прыборы і вылічальныя цэнтры. Шырока асвойваюцца пошукі карысных выкапняў у марскіх акваторыях, пастаянна павялічваецца аб'ём даследаванняў, даследуецца геалагічная будова Антарктыды, акваторыі амянуа, геалагічная будова Месяца, Венеры, Марса.

Факультэт мае тры кафедры: гідрагеалогіі і інжынернай геалогіі, мінералогіі і петраграфіі, агульнай геалогіі. Вядуцца навукова-даследчыя работы ў рамках цеснага супрацоўніцтва з Інстытутам геохіміі і геофізікі АН БССР, Упраўленнем геалогіі СМ БССР і іншымі арганізацыямі. Ва ўсіх навукова-даследчых работах актыўны ўдзел прымаюць студэнты.

Выпускнікі геафана накіроўваюцца на працу ў арганізацыі Міністэрстваў геалогіі, нафтавай прамысловасці, воднай гаспадаркі, меліярацыі зямель, будаўніцтва, у розных навукова-даследчых ўстановах ўсёй нашай краіны.

А. ПІНЧУК,
дэкан факультэта, дацэнт.

БІЯЛАГІЧНЫ

Ва ўніверсітэце біялагічны факультэт з'яўляецца адным са старэйшых. Яго паўвекавы юбілей адзначаны тры гады назад. Новая гарызонтны развіцця біяфак адкрываюцца ў XI пяцігоддзі.

Дзейнасць факультэта цесна звязана з жыццём нашай вобласці, рэспублікі, краіны ў цэлым. Рашэнне Харчовай праграмы, ахова акалячачага асяроддзя — важнейшыя праблемы сучаснасці, вызначаныя XXVI з'ездам КПСС на бягучую пя-

цігодку. І наш факультэт павінен уносіць пасільны ўклад у рашэнне гэтых праблем. Падрыхтоўка спецыялістаў-біялагаў на факультэце, выкананне навукова-даследчай работы цесна звязаны з рашэннем пастаўленых партыяй задач.

Біялагічны факультэт ГДУ рытуе спецыялістаў біялагічнага профілю з правам выкладання біялогіі і хіміі ў сярэдніх школах, тэхнікумах, сярэдніх спецыяльных вучылішчах. Выспецыяльных вучылішчах. Выспецыяльных вучылішчах. Выспецыяльных вучылішчах.

Многія з іх закончылі аспірантуру і працуюць выкладчыкамі ВНУ і супрацоўнікамі НДІ. Студэнты біяфак спецыялізуюцца па батаніцы — для сяжонца па батаніцы і батаніцы з ухірэдняй школы і батаніцы ў глебазнаўстве — для работы ў філіялах дла Інстытута «Белгіпразем» і заалогі пазваночных, зямалогі

гі і ахове раслін; фізіялогіі чалавека і жывёлін з ухілам у фізіялогію і біяхімію сельскагаспадарчых жывёлін і аналізу якасці кармоў — для жывёлагадоўчых комплексаў.

Вучэбны працэс на факультэце цесна звязан з навукова-даследчай работай. З першага курса студэнты прымаюць у ёй самы актыўны ўдзел. Па матэрыялах навуковых даследаванняў яны пішучу курсавыя і дыпломныя работы, рытуюць даклады для студэнцкіх навуковых канферэнцый, удзельнічаюць у рэспубліканскіх і ўсесаюзных конкурсах на лепшую студэнцкую работу.

Разумуючы важнасць развіцця жывёлагадоўлі ва ўмовах поўдня БССР, на факультэце ў XI пяцігоддзі выконваецца міжкафедраўная навукова-даследчая работа: «Вывучэнне біялагічнай асновы і выдаль практычных рэкамендацый па павышэнню прадуктыўнасці і якасці травастаў заліўных лугоў ва ўмовах поўдня БССР» (ка-

федра батанікі і фізіялогіі раслін і кафедра хіміі). Гэта тэма ўвайшла ў лік важнейшых рэспубліканскіх праграм.

У плане рашэння пытанняў па рацыянальнаму выкарыстанню і ахове жывёльнага свету кафедра заалогі і аховы прыроды цалкам выконвае тэму: «Распрацоўка прынцыпаў і метадаў аховы, рэканструкцыі і рацыянальнага выкарыстання жывёльнага свету Палесся (Гомельскай і Брэсцкай абласцей)».

Вялікае значэнне ў падрыхтоўцы маладых спецыялістаў-біялагаў маюць вучэбныя і вытворчыя практыкі. Студэнты праходзяць іх на біястанцыі «Старыя Човкі», у экспедыцыі і філіялах Інстытута «Белгіпразем», лабараторыях жывёлагадоўчых комплексаў, калгасах і саўгасах Гомельскай вобласці, у сярэдніх школах.

Сур'ёзная ўвага на факультэце ўдзяляецца каардынацыі навукова-даследчай работы з АН СССР і АН БССР і далейшаму ўкараненню ў вытвор-

часць вынікаў даследаванняў. Вучэбна-выхаваўчы працэс і навукова-даследчую работу на факультэце ажыццяўляюць 34 выкладчыкі, у тым ліку 2 доктары навук, прафесары і 22 кандыдаты навук, дацэнты.

У састаў факультэта ўваходзяць 4 кафедры: батанікі і фізіялогіі раслін, заалогі і аховы прыроды, фізіялогіі чалавека і жывёлін, хіміі.

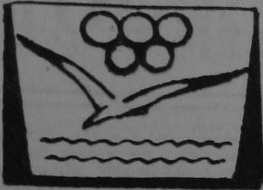
Студэнты нашага факультэта прымаюць актыўны ўдзел у будаўнічым руху, мастацкай самадзейнасці, сяброўцы са спортам. У саставе Дружбыны па ахове прыроды студэнты факультэта выступаюць з дакладамі і гутаркамі перад вучнямі школ, навучэнцамі прафтэхвучылішчаў, арганізуюць работу па выяўленню браканьвества.

Сардэчна запрашаем выпускнікоў сярэдніх школ на наш факультэт. Вядіх вам даспехаў!

С. АЛЕШКА,
дэкан факультэта, дацэнт.

ФІЗІЧНАГА Выхавання

Прайшло амаль 34 гады з дня заснавання факультэта фізічнага выхавання. За гэты час падрыхтавана прыкладна 3000 спецыялістаў.

Выхаванцы факультэта сёння знаходзяцца на перадавых пазіцыях савецкага спорту. Аб гэтым сведчыць той факт, што на VII Спартакіядзе народаў СССР удзельнічала 17 студэнтаў — будучых спецыялістаў фізвыхавання. На XXII Маскоўскай Алімпіядзе выступалі трое нашых выхаванцаў. Мікалай Кіраў стаў бронзавым прызёрам у бегу на 800 метраў і ўдасцею высокай урадавай ўзнагароды — медаля «За працоўную адзнаку». Нашы алімпійцы Аляксандр Варабей і Аляксандр Фомчанка ўзнагароджаны Ганаровымі грамата-

мі Вярхоўнага Савета БССР. Нядаўна зборная каманда нашага ўніверсітэта ў асноўным выхаванцы факультэта фізвыхавання выйгралі намянднае першынство рэспублікі па лёгкай атлетыцы. На факультэце тры кафедры: тэарэтычных асноў фізічнага выхавання, фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны, лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту. Вучэбны працэс ажыццяўляюць высокакваліфікаваныя кадры: доктар навук, прафесар, 8 кандыдатаў навук, дацэнтаў, 12 майстроў спорту СССР, 11 выдатнікаў

фізічнай культуры, суддзя міжнароднай катэгорыі, 4 суддзі ўсесаюзнай катэгорыі і 13 — рэспубліканскай. Для абітурientаў важна знаць пра экзамены па спецыяльнасці. Асноўным яго патрабаваннем з'яўляецца рознабаковае фізічнае і рухомая падрыхтоўка абітурientаў, якая ажыццяўляецца на выніках выканання практыкаванняў, што ўваходзяць у школьную праграму і нарматыўныя патрабаванні комплексу ГПА.

Майстры спорту СССР і майстры спорту міжнароднага класа, якія выканалі ці пацвердзілі разрадныя нормы на працягу двух год, што папярэднічалі экзаменам, па выдах чацвёртага экзамена, у спіс дысцыплін вучэбнага плана факультэта фізвыхавання, ад уступных экзаменаў па спецыяльнасці вызваляюцца і ім у суму конкурснага бала выстаўляецца 15 ачкоў за экзамен па спецыяльнасці.

Агульная адзнака па ўступнаму экзамену «лёгкай атлетыцы» выводзіцца па суме адзнак (балаў), атрыманых за выкананне асобных практыкаванняў: «5» — 18 балаў, «4» — 15 балаў, «3» — 12 балаў.

Заўвага: **Практыкаванне**, ажыццяўляецца ў два балы, у агульную суму адзнак не ўваходзіць.

УСТУПНЫ ЭКЗАМЕН ПА ПЛАВАННЮ

Уступны экзамен па плаван-

ню ўключае дыстанцыю 100 адным са спосабаў плавання. Для атрымання адзнакі «3» неабходна праплысці дыстанцыю, паказаўшы вынік III спартыўнага разрада плюс 15 сек. Для атрымання адзнакі «4» — III разрад плюс 30 сек. Для атрымання адзнакі «3» — I разрад плюс 60 сек.

УСТУПНЫ ЭКЗАМЕН ПА ГІМНАСТЫЦЫ

Мужчыны:

1. Акробатыка (адно з двух практыкаванняў па выбару).
2. Падцягванне ў вісе на перакладзіне.
3. Вугал ва ўпору на брусьях — трымаць.
4. Апорны скачок.
5. Практыкаванні на брусьях або нізкай перакладзіне (па выбару).

Жанчыны:

1. Акробатыка (адно практыкаванне з двух па выбару).
  2. Лазанне па канату любым спосабам.
  3. Віс вуглом на гімнастычнай сценцы (колькасць разоў).
  4. Апорны скачок.
  5. Практыкаванні на р/в брусьях (адно па выбару).
- Адзнака выводзіцца з сумы балаў, набраных па выніках выканання ўсіх практыкаванняў: 23—25 балаў — «выдатна»; 19—22 балы — «добра»; 15—18 балаў — «здавальняюча».

Б. ЗАЙЦАУ, доцэнт факультэта, дацэнт.

УСТУПНЫ ЭКЗАМЕН ПА ЛЕГКАЙ АТЛЕТЫЦЫ

Віды лёгкай атлетыкі	Узрост	Адзнака					
		3	4	5	3	4	5
		Нарматыўныя патрабаванні					
		Мужчыны		Жанчыны			
1. Бег на 100 м (сек)	18—28	14,0	13,0	12,6	16,0	15,2	14,5
2. Бег на 1000 м (сек)	18—28	15,0	14,0	13,0	17,0	16,0	15,2
3. Скачок у даўжыню з/р (м)	18—28	3,20	3,10	3,05	4,30	4,10	3,52
4. Штурханне ядра (м)	18—28	3,45	3,30	3,10	5,00	4,30	4,10
5. р/р (м)	18—28	4,60	5,00	5,25	3,50	3,80	4,20
6. муж. (7,257 кг)	18—28	4,00	4,60	5,00	3,20	3,50	3,80
7. жан. (4 кг)	18—28	7,50	9,00	10,00	6,50	7,50	8,50
	28—35	6,50	7,50	9,00	6,20	6,50	7,50

ГОМЕЛЬСКИ Дзяржаўны Універсітэт

аб'яўляе прыём студэнтаў на I-ы курс дзённага навучання

на 1983—1984 навучальны год

Факультэт універсітэта рыхтуе высокакваліфікаваных спецыялістаў для розных галін народнай гаспадаркі, навук і культуры, выкладчыкаў вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў, сярэдніх агульнаадукацыйных школ.

Гісторыка-філалагічны — па спецыяльнасці: беларуская і руская мова і літаратура, руская мова і літаратура, гісторыя;

Матэматычны — па спецыяльнасці: прыкладная матэматыка са спецыялізацыяй матэматычнае забеспячэнне ЭВМ, прымяненне сродкаў вылічальнай тэхнікі, матэматыка са спецыялізацыямі: алгебра і тэорыя лічбаў, дыферэнцыяльныя ўраўненні і іх дадаткі, тэорыя функцый, тэорыя верагоднасці і матэматычнай статыстыкі;

Фізічны — па спецыяльнасці фізіка са спецыялізацыямі: фізіка дзвёрга дэла, радыёфізіка, тэарэтычная фізіка, квантавая электроніка, фізічная металургія, электроніка, геофізіка;

Біялагічны — па спецыяльнасці біялогія са спецыялізацыямі: батаніка, фізіялогія чалавека і жывёл, заалогія, эманталогія і ахова раслін;

Геаграфічны — па спецыяльнасці: гідрагеалогія і інжынерная геаграфія;

Эканамічны — па спецыяльнасці: эканоміка працы, арганізацыя механізаванай працы, арганізацыя эканамічнай інфармацыі;

Фізічнага выхавання — па спецыяльнасці фізічнае выхаванне.

Прыём заўз у 20 чэрвеня па 31 ліпеня. Уступныя экзамены з 1 па 20 жніўня, залічэнне ў састаў студэнтаў з 21 па 25 жніўня.

Ва ўніверсітэце прымаюцца грамадзяне СССР абодвух полаў з сярэдняй адукацыяй ва ўзросце да 35 год.

Паступаючыя ва ўніверсітэт здаюць уступныя экзамены ў залежнасці ад абранай спецыяльнасці па нас-

тупных дысцыплінах:

на спецыяльнасць беларуская і руская мова і літаратура — беларуская мова і літаратура (пісьмова і вусна), руская мова і літаратура (пісьмова), гісторыя СССР (вусна);

на спецыяльнасць руская мова і літаратура — рускай мова і літаратура (пісьмова і вусна), гісторыя СССР (вусна), замежнай мова (вусна);

на спецыяльнасць гісторыя — рускай або беларускай мова і літаратура (пісьмова і вусна), гісторыя СССР (вусна), замежнай мова (вусна);

на спецыяльнасць матэматыка, прыкладная матэматыка, фізіка, гідрагеалогія і інжынерная геаграфія, арганізацыя механізаванай працы, арганізацыя эканамічнай інфармацыі — матэматыка (пісьмова і вусна), фізіцы (пісьмова і вусна), рускай або беларускай мова і літаратура (пісьмова);

на спецыяльнасць біялогія — матэматыка (вусна), біялогія (вусна), хімія (вусна), рускай або беларускай мова і літаратура (пісьмова);

на спецыяльнасць эканоміка працы — матэматыка (вусна), гісторыя СССР (вусна), геаграфія (вусна), рускай або беларускай мова і літаратура (пісьмова);

факультэт фізічнага выхавання — па спецыяльнасці (лёгкай атлетыка, гімнастыка, плаванне), хімія (вусна), біялогія (вусна), рускай або беларускай мова і літаратура (пісьмова).

Узнагароджаныя па заканчэнні сярэдняй школы залатым медалём, або скончыўшая сярэднюю спецыяльную навучальную ўстанову ці прафтехучылішча з дыпламам з адзнакай, здаюць толькі адзін, устаноўлены для адпаведнай спецыяльнасці уступны экзамен, а імяна: на спецыяльнасць беларуская і руская мова і лі-

таратура — беларускай мова і літаратура (вусна); на спецыяльнасць руская мова і літаратура — рускай мова і літаратура (вусна); на спецыяльнасць гісторыя — гісторыя СССР (вусна); на спецыяльнасць матэматыка, прыкладная матэматыка, арганізацыя механізаванай працы, арганізацыя эканамічнай інфармацыі — матэматыка (вусна); на спецыяльнасць фізіка, гідрагеалогія і інжынерная геаграфія — па фізіцы (вусна);

факультэт фізічнага выхавання — па спецыяльнасці (лёгкай атлетыка, гімнастыка, плаванне).

Пры здачы экзамена з адзнакай «пяць» абітурientу выдаваецца ад дадатковай здачы ўступных экзаменаў, а пры атрыманні адзнакі «чыцеры» або «тры», здае экзамены па ўсіх адпаведных дысцыплінах.

Абітурientы, дакумент аб сярэдняй адукацыі якіх не мае троек з сярэдням балам без акрутлення не ніжэй 4,5, пры паступленні на спецыяльнасці (за выключэннем факультэта фізвыхавання) фізіка, матэматыка, прыкладная матэматыка, гідрагеалогія і інжынерная геаграфія, арганізацыя механізаванай працы і арганізацыя эканамічнай інфармацыі здаюць два ўстаноўленыя для адпаведнай спецыяльнасцей экзамены: па матэматыцы (вусна) і фізіцы (вусна); на спецыяльнасці: біялогія — матэматыка (вусна), біялогія (вусна); эканоміка працы — матэматыка (вусна), гісторыя (вусна); беларуская і руская мова і літаратура — па беларускай мова і літаратура (вусна); гісторыя — гісторыя СССР (вусна), рускай мова і літаратура або беларускай мова і літаратура — рускай мова і лі-

таратура (вусна), гісторыя (вусна).

Пры здачы экзаменаў з сумай балаў не ніжэй 9 яны выслабавяюцца ад дадатковай здачы ўступных экзаменаў. Калі ж абітурient не набярэ такой колькасці балаў, ён будзе здаваць экзамены па ўсіх адпаведных абранай спецыяльнасці дысцыплінах.

Уступныя экзамены праводзяцца па праграмах, зацверджаных Міністэрствам вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР і складзеных у адпаведнасці з праграмамі сярэдняй агульнаадукацыйнай школы.

Заява аб прыёме падаецца на імя рэктара ўніверсітэта па адзінай форме (дадатак № 6 да Правілаў прыёму ў вышэйшыя навучальныя ўстановы СССР). Да заявы прыкладаюцца: дакумент аб сярэдняй адукацыі (у арыгінале), характарыстыка для паступлення ў ВНУ, завераная адміністрацыяй прадпрыемства або ўстановы выліска з працоўнай кніжкі (для тых, хто працуе), медыцынская даведка (форма № 286), 4 фотакарткі (здымкі без галаўнога ўбору размерам 3×4 см).

Характарыстыкі выпускнікоў сярэдняй школ завяртаюцца дырэктарам школы, сакратаром камітэта ВЛКСМ, старшынёй вучнёўскага камітэта.

Асобы, якія паступаюць ва ўніверсітэт не ў год заканчэння сярэдняй навучальнай установы, як правіла, павінны мець пацверджаныя выпискі з працоўнай кніжкі 6-месячны стаж практычнай работы за кожны год, калі яны не вучыліся.

Дакументы надрукоўваць па адрасу: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 108, універсітэт, прыёмная камісія, т. 56-32-33.

Ліца на ўступныя экзамены — па вылічку ўніверсітэта.

РЭКТАРАТ.

ЗАВОЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

Вучэбны працэс на факультэце вядзе каля 300 высокакваліфікаваных выкладчыкаў. Важнай формай навучання на факультэце з'яўляецца самастойная праца над спецыяльнай і метадычнай літаратурай. Рэгулярную вучэбна-метадычную дапамогу студэнтам-завочнікам аказваюць бібліятэка і кафедры ГДУ. У прыватнасці, кафедра педагогікі і псіхалогіі сумесна з універсітэцкай бібліятэкай арганізуюць спецыяльныя заняткі па навучэнню студэнтаў навыкам эфектыўнай самастойнай работы.

Кожны студэнт факультэта атрымлівае графік работы, дзе ўказаны дысцыпліны, якія вучэнюча ў бягучым навучальным годзе, колькасць п'сьмовых работ і тэрмін іх прадстаўлення ва ўніверсітэт, разнастайныя формы самастойнай работы ў міжсесійны перыяд, пералік залікаў і экзаменаў. Паведамляюцца таксама тэрміны выліску на ўстаноўчыя і вучэбна-экзаменацыйныя сесіі.

На працягу вучэбнага года два разы ў месці на факультэце праводзяцца «Дні завочніка», у якія арганізуюцца калектывныя прымаюцца залікі і экзамены, вынесеныя на міжсесійны перыяд. Студэнты атрымліваюць неабходныя індывідуальныя і групавыя кансультацыі па ўсіх вучэбных дысцыплінах. Шарак кафедр (хімія, батаніка і фізіялогія раслін, заалогія і аховы прыроды, матаналізу, і т.д.) праводзяць для жадаючых такія кансультацыі кожны тыдзень. Студэнты першых-трэціх курсаў маюць магчымасць два разы ў тыдзень слухаць лекцыі выкладчыкаў, атрымліваць неабходныя кансультацыі, здаваць залікі і экзамены пры вучэбна-кансультацыйным пункце ГДУ.

Адной з характэрных асаблівасцей пяцярэняй падрыхтоўкі спецыяліста па завочнай форме навучання стала навукова-даследчая работа.

Асноўным паказчыкам якасці падрыхтоўкі спецыялістаў зьяўляецца ад вытворнасці з'яўляецца іх паспяховасць.

А. САНІКВА, доцэнт завочнага факультэта, дацэнт.

«Гомельскі ўніверсітэт» — орган парткома, рэктарата, камітэта ЛКСМБ і профкама Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта (на беларускай мове), Гомельская фабрыка «Палесдруж» Дзяржаўнага ўніверсітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 2 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз. Наш адрас: вул. Савецкая, 104, п. 3-11, т. 56-16-52.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.